

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
végzése

Az ügy száma: Kfv.V.37.115/2024/5.

A tanács tagjai: dr. Márton Gizella a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta előadó bíró

dr. Darák Péter bíró

dr. Demjén Péter bíró

Ságiné dr. Márkus Anett bíró

A felperes: Halásztelek Város Önkormányzata (cím1)

A felperes képviselője: dr. Kádár Balázs Ügyvédi Iroda (ügyintéző: jogi képviselő1 ügyvéd; cím2)

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal (cím3)

Az alperes képviselője: Bordás Ügyvédi Iroda (ügyintéző: jogi képviselő2 ügyvéd; cím4)

Az alperesi érdekelt: érdekelt1 (cím5)

Az alperesi érdekelt képviselője: Dr. Bócsi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: jogi képviselő3 ügyvéd; cím6)

A per tárgya: építésügyben hozott határozat elleni közigazgatási per

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Budapest Környéki Törvényszék 2023. november 21. napján kelt 106.K.700.222/2023/20. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 106.K.700.222/2023/20. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes és az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét személyenként 30.000 (harmincezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes települési önkormányzat, amely Halásztelek Város településképi védelméről elfogadta a 6/2019. (VI. 6.) önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: Tkr.), továbbá Halásztelek Építési Szabályzatáról a 3/2020. (II. 27.) Képviselő-testületi rendeletet (a továbbiakban: HÉSZ).

[2] Az alperes az alperesi érdekelt 2022. szeptember 24-én előterjesztett kérelmére induló építésügyi engedélyezési eljárásban beszerezte a felperes polgármesterének településképi véleményét, amely 898 hrsz-ú ingatlanra tervezett ötlakásos lakóépület megépítését nem javasolta. A PH/3019-2/2022. számon kiadott településképi véleményt a polgármester a képviselő-testülettől átruházott hatáskörben hozta meg 2022. október 11-én. Indokolása szerint az ötlakásos lakóépület településképi szempontból nem felel meg a Tkr. 12.§ (1) bekezdésében foglaltaknak, a tervezett építési tevékenység helyszíne a Tkr. 1. számú melléklete alapján a történelmileg kialakult településmag megnevezésű, településképi szempontból meghatározó területen belüli saroktelek, szomszédja az egyik utcában egy földszintes, sátortetős lakóépület, a másik utcában pedig egy L-alakú nyeregtetős lakóépület. A tervezett épület megjelenése zavaróan hat a jelenlegi utcaképben, tömegformálása teljesen idegen a környezetétől, az épületvégek rizalit-szerű, szimmetrikus tömeget igénylő kialakítása közbenső telek esetén elfogadható lenne, sarokteleknél azonban nem. Ez a fajta épületkialakítás, a meredek hajlásszögű összetett nyeregtető és az utcasaroknál a konzolosan túllógatott lapostető tervezett módon való kombinálása, illetve az utca felé néző külső folyosós elrendezés egyáltalán nem illeszkedik a meglévő utcaképbe, kirívóan eltér a családi házas környezettől.

[3] Az alperes a 2022. november 17-én meghozott PE/ETDR-EP/20012-5/2022. számú határozatával a kérelmet elutasította.

[4] Az építtető 2022. október 13-án ismételten építési engedély iránti kérelmet terjesztett elő. A tervező a településképi véleményben kifogásolt idomtervet és beépítettség számítást javította.

[5] Az alperes a 2022. december 9. napján kelt, PE/ETDR-EP/20012-7/2022. számú határozatával az elutasító határozatát visszavonta és – a településképi véleményre tekintettel is – módosított engedélyezési dokumentáció szerint építendő új, ötlakásos lakóépület építésére építési engedélyt adott.

[6] Határozatát az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK), az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Eljr.) 18. § (4a) bekezdésében és HÉSZ 16. § (1) és (3) bekezdésében, 25. § (2) bekezdésében, 33. § (1) bekezdés f) pontjában, (3) bekezdésében foglaltakra alapította, megállapítva, hogy a tervezett épület az OTÉK és a HÉSZ előírásainak megfelelő. Határozatában ismertette a településképi

véleményt, rögzítette, hogy azt bizonyítékként értékelte. Rögzítette, hogy a tervező a településképi véleményben kifogásolt idomtervet, beépítettség számítást javította. Kifejtette, hogy módosításokkal tervezett épület megfelel az OTÉK, HÉSZ előírásainak, ezért a településképi véleményt nem fogadja el, azonban annak figyelmen kívül hagyását nem indokolta.

[7] A 2023. január 3-án történt perindítást követően az alperes a 2023. március 3-án meghozott PE/ETDR-EP/1964-6/2023. számú határozatával az építési engedélyt adó határozatot kizárólag a településképi véleményre vonatkozó indoklási részében, saját hatáskörben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 115. §-a alapján módosította.

[8] Kifejtette, hogy a Tkr. 1. számú melléklete szerinti történelmileg kialakult településmag területén fekvő tárgyi ingatlan (saroktelek) környezetében vegyes típusú épületek találhatók (az 1900-as évekbeli épületek mellett 1950-es évekbeli négyzet- és T alaprajzú épületek, a Kádár-kockák, a 70-es és 80-as években a többszintes-, és tetőtér beépítéses lakóépületek). A Településképi Arculati Kézikönyv átalakulóban lévő településrészek között említi az egyik utca nyugati oldalát. A sátor- és nyeregtetős földszintes épületeken kívül találhatók mindkét utcában lapostetős földszintes, manzárdtetős, emeletes családi házak a tervezett tárgyi ingatlanhoz hasonló hajlásszögű tetővel. A tárgyi ingatlan környezetében vannak épületek tagolt homlokzattal, valamint összetett tetővel is. Az ingatlantól 100-150 m-re találhatók a településmag területén földszint + 2 emelet + tetőtér beépítésű társasházak is. A HÉSZ szerint a terület nem kertvárosias (Lke), hanem településközponti vegyes (Vt) építési övezetbe tartozik, a tervező a településképi véleményben kifogásolt idomtervet, beépítettség-számítást javította. Az ereszpárkány, a közterületi telekhatárhoz csatlakozás, a zöldfelület mértéke, a loggia kinyúlása megfelel az előírásoknak, a terv módosítása a homlokzati-, és látványterveken látható módon az épülettömegben, épületformában nem eredményezett jelentős változást, ezért a módosított tervekhez vonatkozó, újabb településképi vélemény benyújtását nem tartotta szükségesnek. A tervezett lakóépület a közvetlenül szomszédos épületekhez ugyan teljes mértékben nem, de az utcaképbe és a környezeti adottságaihoz illeszkedik, így a Tkr. 11-12. §-ban foglaltaknak megfelel.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[9] A felperes keresetében az alperes alaphatározatának megsemmisítését, az alperes új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő kötelezését kérte.

[10] Álláspontja szerint az alperes az Eljr. 18. (4a) bekezdésében, 19. § (5) bekezdés (a) pontjában, az Ákr. 62. § (5) bekezdésben, 81. § (1) bekezdésében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 18. § (1) bekezdésében, az OTÉK 2. § a) pontjában, 31. § (1) bekezdésében, 50. § (2) bekezdés b), f), g) pontjában foglaltakat megsértette, mivel a tervezett építési tevékenység nem felel meg a Tkr. 12. § (1) bekezdés a)-b) pontjának, nem illeszkedik a településképi, továbbá az alperes a településképi véleményben foglaltak mellőzését nem indokolta.

[11] A módosító határozat ismeretében keresetét fenntartotta, előadta továbbá, hogy az alperes az Eljr. 17. §-ának megsértésével mellőzte a módosított építési engedélyezési

dokumentációval kapcsolatban újabb településképi vélemény beszerzését, továbbá a módosító határozatát az Ákr. 115. §-nak megsértésével hozta meg, mert a közigazgatási döntés valós indokait az ügyfélnek a közigazgatási eljárásban kell megismernie, a hiányzó indokolás módosító határozattal nem egészíthető ki. Anyagi jogszabálysértésként jelölte meg, hogy a módosító határozat szerint sem illeszkedik a tervezett épület a közvetlenül szomszédos épületekhez, így a módosító döntés is sérti az OTÉK 31. § (1) bekezdését, 50. § (2) bekezdés b) és f) pontját, a Tkr. 12. § (1) bekezdés a)-b) pontjában foglaltakat, az építési engedély iránti kérelmet el kellett volna utasítani. Vitatta a módosító határozat indokolásában szereplő azon megállapítást is, hogy a tervezett épület délkeleti végfalán túlnyúló tetőszakasz eresznek minősül, és mivel az belelóg az oldalkertbe, ezért az épület jelen formájában nem felel meg az OTÉK 35. § (1) bekezdésben foglaltaknak, tehát az építési engedély iránti kérelmet ezen okból is el kellett volna utasítani.

[12] Az alperes a kereset elutasítását kérte a módosított határozatában foglalt indokok alapján. Hangsúlyozta, hogy az Ákr. 115.§-ban foglaltak szerint a keresetlevél alapján jogi lehetősége volt a határozat módosítására.

[13] 17. sorszámú beadványában hangsúlyozta, hogy az alaphatározatát módosított tervdokumentáció alapján hozta meg, a tervező általi javításokra a határozat 6. oldalán utalt is.

[14] Az érdekelt az alperes ellenkérelméhez csatlakozva a kereset elutasítását kérte.

A jogerős ítélet

[15] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes módosított határozatát megsemmisítette, az alperest új eljárásra kötelezte.

[16] Indokolása szerint vizsgálta, hogy az alperes a felperes által kiadott településképi véleménytől eltérhetett-e és amennyiben el kívánt térni, az eltérés indokait miként kellett a döntésében rögzítenie. Kifejtette, hogy az Eljr. 18. § (4a) bekezdésének értelmében a településképi véleményt a hatóság bizonyítékként veszi figyelembe. Az Étv. 9/B. §-a szerint a településképi vélemény megalkotása során az építető építési jogai indokolatlanul nem korlátozhatóak, a településképi véleménynek okszerű és ellenőrizhető indokokon kell alapulnia, attól az építésügyi hatóság eltérhet, azonban a településképi véleménytől való esetleges eltérést, annak figyelmen kívül hagyását is az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő módon indokolnia kell. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes hatósági eljáráshoz való jog magában foglalja a valós, és már a közigazgatási eljárást lezáró határozat indokolását, és a tisztességes eljárás követelménye csak abban az esetben teljesül, hogy ha a településképi véleménytől való eltérés alperesi indokát a felperes már a közigazgatási határozatból a kereset benyújtását megelőzően megismerheti [17/2019. (V.30.) AB határozat, 7/2013. (III.1.) AB határozat]. Ez a követelmény jelen ügyben nem teljesült, hiszen az alperes a keresetlevél benyújtását követően módosította a keresettel támadott határozatának indokolási részét, amely lényegében nem módosítás, hanem a hiányzó indokolás pótlása, kiegészítése volt. Ezen eljárásjogi

megoldással sérült a felperes tisztességes eljáráshoz fűződő joga, amely az ügy érdemére is kiható szabályszegésnek tekinthető, és a keresettel támadott, módosítással érintett döntés megsemmisítéséhez és az alperes új eljárásra kötelezéséhez kellett, hogy vezessen. A határozat indokolásának hiányossága olyan súlyú eljárási szabályszegés, amely a per során nem pótolható még az Ákr. 115.§-ában biztosított keresetlevél hatására történő módosítás „leple” alatt sem.

[17] Kitért arra, hogy a Kúria a Kfv.IV.37.874/2022/7. számú ítéletében foglaltak alapján a településképi véleményezési eljárásban kiadható vélemény olyan településképi-érvényesítési eszköz, amely a településképi védelme érdekében az önkormányzatokat az egyedi építésügyi engedélyezési eljárásokhoz kapcsolódóan megilleti. A vélemény beszerzése nem maradhat el abból az okból, hogy egy korábbi, más tervhez kapcsolódó eljárásban a véleményt megadottnak kell tekinteni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[19] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Ákr. 115. § (1) bekezdését, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdéseit, ellentétes a Kúria közzétett gyakorlatával {Kfv.I.37.081/2023/8. [22]-[23] bekezdés}.

[20] Előadta, hogy az Ákr. 115. § (1) bekezdése alapján jogszerűen egészítette ki a keresetlevél alapján a határozatát a településképi vélemény elfogadásának mellőzésével kapcsolatos indokaival. E jogszabályhely által biztosított lehetőség összhangban áll a közigazgatási bírói jogorvoslat szabályaival, ugyanis egyrészt módosító döntését be kell terjesztenie a bíróságra, másrészt a per felperese a keresetét a módosított határozatra is kiterjesztheti [Kp. 85. § (3) bekezdés]. Ez a szabályozás összefüggésben van a bírósági jogorvoslat szerepével is, amely keretében a bíróság gyakran a fellebbezést elbíráló közigazgatási szerv feladatait látja el. Ez szolgálja a hatékony jogvédelmet és az ügy mielőbbi érdemi eldöntését.

[21] Kifejtette, hogy az Ákr. hatályba lépése előtti joggyakorlat továbbra is irányadó a tekintetben, hogy a módosító határozat az alaphatározattal együttesen képezi a bírósági felülvizsgálat tárgyát [Kfv.V.35.487/2017/6.; Kfv.III.37.365/2013/6.; Kfv.II.37.659/2015/10.; Kfv.III.37.766/2021/7.].

[22] Az elsőfokú bíróság nem indokolta kielégítően, hogy az Ákr. 115. § (1) bekezdésében biztosított jogosultság gyakorlása esetén milyen okból sérült a felperes tisztességes hatósági eljáráshoz való joga. Utalt arra, hogy a Kúria Kfv.I.37.081/2023/8. számú határozata [22]-[23] bekezdéseiben a jogerős ítéletben szereplőtől eltérő álláspontra helyezkedett, amely közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést ítéletében nem indokolta.

[23] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

[24] Előadta, hogy az Ákr. 115. § (6) bekezdésének beiktatásával az Ákr. 2024. január 1-én hatályba lépett módosítása egyértelmű iránymutatást ad arra vonatkozóan, hogy a döntés módosítására, vagy visszavonására a keresetlevél alapján csak a keresetlevélben foglaltaknak megfelelően kerülhet sor, az tehát alátámasztja a jogerős ítéletben foglaltakat.

[25] Álláspontja szerint a jogerős ítélet nem önmagában arra alapította az alperes határozatának megsemmisítését, hogy az Ákr. 115. § (1) bekezdésére hivatkozással megváltoztatott határozat sérti a „fair trial” elvét, hanem arra is, hogy az alperes a megváltoztatott határozatát nem azonos körülményekre és bizonyítékokra alapozta, mint a kereseti kérelemben támadott határozatát, hanem a kereseti kérelem benyújtását követően az ítélet [4] bekezdésében rögzítettek szerint az alperesi beavatkozó által módosított tervek és számítások alapul vételével indokolta. Az indokolás alapjául szolgáló módosított tervek és számítások azonban nem álltak rendelkezésre az eredeti határozat meghozatalakor, valamint a módosított tervek alapján a hatóság újabb településképi véleményt – amely a határozat kiadásának feltétele – nem szerzett be, így az eljárás ezen okból is olyan lényeges eljárási szabálysértést tartalmazott, amely miatt a határozatot meg kellett semmisíteni.

[26] Végül pedig kifejtette, hogy az alperes által hivatkozott Kfv.I.37.081/2023/8. számú precedensképes határozat a [24] bekezdésében foglaltak szerint eltér a jelen felülvizsgálati kérelemmel támadott ítéletben is felhívott kúriai határozatoktól, mert az eljárási jogszabálysértések megvalósulását és azoknak az ügy érdemére való lényeges kihatását a megelőző eljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján - ideértve a határozat módosításának az Ákr. 115. §-a szerinti szabályait is - a perbeli eset konkrét tényállására figyelemmel kell vizsgálni. A jelen perrel érintett eset azonban nem feleltethető meg az alperes által felhívott kúriai határozatban foglalt tényállásnak, hiszen abban az alaphatározatban is szereplő és hivatkozott bizonyítékok alapján került sor a közigazgatási határozat módosítására a keresetlevél benyújtását követően. A jelen ügyben pedig módosított tervek és számítások alapján, azaz más tényállás mellett, úgy, hogy az engedélyezési eljáráshoz szükséges településképi vélemény beszerzésére a megváltozott körülmények mellett nem is került sor. Ez azonban azt eredményezte, hogy a keresetlevél benyújtását követően módosított határozat új körülményeket bíralt el, amelyeket az alapeljárásban a felperes meg sem ismerhetett, és amelynek indokait ebből fakadóan fogalmilag sem ismerhette meg. A határozat módosítása nem eredményezheti azt, hogy a közigazgatási hatóság új bizonyítékokat szerez be, azokat újra értékeli, és azok alapján módosítja a korábbi határozatát, akár annak indokolását is, azért, hogy a korábbi helytelen, jogszabályokkal ellentétes határozatának tartalmát fenntarthassa, alátámaszthassa.

[27] Az alperesi érdekelt a felülvizsgálati eljárásban nem tett nyilatkozatot.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[29] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre, vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással van helye felülvizsgálatnak, annak kötelező tartalmi

eleme a kérelmet megalapozó pontos jogszabályhely, illetve a közzétett kúriai határozat és azon részének megjelölése, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér [Kp. 115. § (1) bekezdése, 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdés b) pont]. A Kúria a jogerős ítéletet - a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül - csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem, és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése].

[30] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az Ákr. 115. §-ának téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperes az alaphatározat indokolásának módosításával megsértette a felperes tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő jogát.

[31] A felperes az alaphatározat ellen előterjesztett keresetlevelében azt sérelmezte, hogy az alperes a településképi véleményében foglaltakat, mely szerint a tervezett épület nem illeszkedik a környezetébe, figyelmen kívül hagyta, és annak, mint bizonyítéknak a mellőzését a határozatában nem indokolta, ezáltal megsértette az Ákr. 62. § (5) bekezdésében rögzített tényállás-megállapítási, valamint a 81. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségét, egyben megsértette a Tkr. 12. § (1) bekezdés a)-b) pontját, valamint az Eljr. 18. § (1) bekezdés c) pont cb)-cc) alpontjait, 19. § (5) bekezdés a) pontját, az Étv. 17. § l) és o) pontját, 18. § (1) bekezdését, az OTÉK 2. § a) pontját, 31. § (1) és (5) bekezdését, 50. § (2) bekezdés b), f), g) pontjait. A településképi vélemény alapján az Eljr. 18. § (4) bekezdés a) pontja szerint az illeszkedési szabályok megsértése miatt az építési engedély iránti kérelmet el kellett volna utasítani.

[32] A felperes keresetlevelében egyrészt tehát eljárásjogi jogsérelmet állított, másrészt a keresete ezzel szoros összefüggésben - az anyagi jogszabályok megjelölése mellett - arra is irányult, hogy az alperes az építési engedély iránti kérelmet utasítsa el.

[33] Az alperes a felperes által a keresetlevelében megjelölt eljárásjogi jogsérelem közül elfogadta, hogy jogszabálysértő a határozata annyiban, hogy a településképi véleményben foglaltak mellőzését nem indokolta, ezért módosító határozatával intézkedett - hangsúlyozottan kizárólag - ezen jogsérelem orvoslásáról.

[34] Az Ákr. 115. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha a keresetlevél alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, azt módosítja vagy visszavonja.

[35] Mivel a hatósági határozat indokolása is támadható közigazgatási perben, az alperes az Ákr. 115. § (1) bekezdésének jogszerű alkalmazásával módosította – részben – a keresettel támadott határozatát. Az elsőfokú bíróság ezt meg is állapította, nyilatkoztatta is a felperest a Kp. 83. § (5) bekezdésének megfelelően a kereset kiterjesztésének lehetőségével kapcsolatban, viszont nem volt tekintettel arra, hogy a felperes az eredeti keresetlevelében megjelölt anyagi jogi jogsérelem vonatkozásában a keresetét továbbra is fenntartotta, továbbá új jogsérelemként jelölte meg a módosító határozat indokolásában szereplő azon megállapítást is, hogy a tervezett épület délkeleti végfalán túlnyúló tetőszakasz eresznek minősül, és mivel az belelóg az oldalkertbe, az épület jelen formájában nem felel meg az OTÉK 35. § (1) bekezdésben foglaltaknak. Sérelmezte továbbá, hogy az alperes az Eljr. 17. §-ának megsértésével mellőzte a módosított építési engedélyezési dokumentációval kapcsolatban újabb településképi vélemény beszerzését, tehát az építési engedély iránti kérelmet ezen okokból is el kellett volna utasítani. Állította mindemellett, hogy az alperes a módosító határozatát az Ákr. 115. §-nak megsértésével hozta meg, mert a közigazgatási

döntés valós indokait az ügyfélnek a közigazgatási eljárásban kell megismernie, a hiányzó indokolás módosító határozattal nem egészíthető ki.

[36] Az elsőfokú bíróság a felperes által megjelölt jogsérelmek közül kizárólag ez utóbbit vizsgálta, és nem volt tekintettel arra, hogy a Kúria közzétett gyakorlata értelmében az alap- és módosító határozat egyetlen egységet képez, ezért azok külön elbírálására nem kerülhet sor [Kfv.II.37.943/2020/5.]. Az elsőfokú bíróság a keresetnek csak azt a részét bírálta el, amelyre okot adó jogsérelmet az alperes saját hatáskörben orvosolt, de döntése nem terjedt ki a keresettel érvényesített valamennyi jogsérelemre. Azáltal, hogy az elsőfokú bíróság a már orvosolt jogsérelem miatt semmisítette meg az alperes határozatát, megsértette a Kp. 2. § (1) és (2) bekezdésében foglalt, hatékony és koncentrált eljárás keretében biztosítandó hatékony jogvédelem iránti kötelezettségét, mert az alperes az új eljárásban csak a módosított határozatával azonos tartalmú döntést hozhat, így az ügy érdemi elbírálása késedelmet szenved. A Kúria közzétett gyakorlata szerint erre nincs törvényes lehetőség [Kfv.I.37.081/2023/8.], a perben érvényesített valamennyi jogsérelemről döntést kell hozni. Tévesen állította a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében, hogy a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog megsértésének megállapításán kívül az elsőfokú bíróság egyéb indokkal is döntött az alperes határozatának megsemmisítéséről, mert az általa idézett bekezdésben az elsőfokú bíróság kizárólag a módosító határozat tartalmát ismertette.

[37] Mindemellett rámutat a Kúria, hogy jelen per felperese helyi önkormányzat, amely a településfejlesztési és településrendezési hatáskörében megalkotott képviselő-testületi rendelete megsértését, illetve az annak alapján kiadott véleménye figyelmen kívül hagyását állította. A településképi véleményezési eljárás a településrendezési feladatok megvalósulását biztosító sajátos jogintézmény [Étv. 17. § 1) pont], részletes szabályait a településképi védelmről szóló 2016. évi LXXIV. törvény és végrehajtási rendelete tartalmazza, az alperes által folytatott építési engedélyezési eljárásban a településképi véleményt adó települési önkormányzat nem ügyfél, hanem egyrészt jogalkotó (a Tkr. elfogadásával), másrészt településfejlesztési és településrendezési közfeladatot ellátó szerv. Ügyféli minőség hiánya következtében az alperes által lefolytatott hatósági eljárásban nem sérülhetett a felperes tisztességes hatósági eljáráshoz való joga, ezen okból nem álltak fenn a határozat megsemmisítésének a Kp. 92. § (1) bekezdésében írt feltételei, továbbá a közigazgatási eljárási ügyféli minőség hiánya miatt a perben nem lett volna mellőzhető a keresetlevélben, illetve a módosított keresetben állított egyes jogsérelmeket illetően – hivatalból – a felperes keresetösszeírás jogának vizsgálata sem.

[38] Végül rögzíti a Kúria, hogy a Kfv.I.37.081/2023/8. számú végzésében – habár eltérő tárgyú ügyben – állást foglalt a közigazgatási határozat indokolásának Ákr. 115. §-a alapján történő módosítása esetén követendő eljárásról, amely határozatában foglalt elvi megállapításokat e körben, jelen ügyben is irányadónak tekintette. Hangsúlyozandó, hogy a korábban hatályban volt, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CLX. törvény (a továbbiakban: Ket.) 114. §-án alapuló határozat módosítás és az Ákr. 115. §-a szerinti határozat módosítás különböző szabályok alapján biztosított hatósági önkorrekciós mechanizmus. Az Ákr. 115. §-a kifejezetten a jogorvoslati rendszer hatékonysága és időszerűsége érdekében teszi lehetővé a keresetlevél alapján a hatóság által jogsértőnek talált határozata módosítását. Ezt a jogszabályi lehetőséget nem lehet összekeverni a Ket. 114. §-a alapján kialakult, gyakorlatban ismert jogértelmezéssel, hogy a határozat indokolása utóbb nem pótolható. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen hívta fel a Ket. 114. §-án alapuló, korábbi gyakorlatot [Kfv.I.35.066/2016/7., Kfv.I.35.122/2016/6., Kfv.I.35.224/2016/6.], nem volt figyelemmel a megváltozott jogszabályi környezetre, az Ákr.

115. §-ában foglalt eltérő szabályra. Az elsőfokú bíróság továbbá indokolatlanul eltért a Kúria Kfv.I.37.081/2023/8. számú ítéletétől, továbbá a Kfv.I.37.121/2022/8., Kfv.II.37.943/2020/5. precedens határozatoktól is.

[39] A Kúria ezen indokok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a döntését az elsőfokú eljárás szabályainak az ügy érdemére kiható megsértésével hozta meg, ezért a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[40] Az elsőfokú bíróság az új eljárásban köteles a törvényes határidőben előterjesztett keresetben és módosításában szereplő egyes jogsérelmeket illetően a felperes keresetösségi jogának vizsgálatára és valamennyi jogsérelem elbírálására.

A döntés elvi tartalma

[41] *A hatósági határozat indokolása is támadható közigazgatási perben, ezért a határozat indokolása is módosítható az Ákr. 115. §-a alapján. Az alaphatározat és a módosító határozat egységesen képezi a per tárgyát.*

[42] *Az építési engedélyezési eljárásban a településképi véleményt adó önkormányzat nem ügyfél, így a tisztességes hatósági eljáráshoz való joga nem sérülhet.*

[43] *A településképi vélemény figyelmen kívül hagyása miatt az építési engedélyhatározat ellen a települési önkormányzat által indított perben nem mellőzhető az egyes jogsérelmeket illetően a keresetösségi jog vizsgálata.*

Záró rész

[44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[45] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján, a (6) bekezdésben foglalt mérséklési jogával élve, a felszámított összegnél - a magas színvonalú képviseleti tevékenység ellenére, annak eltúlzott mértékére figyelemmel - alacsonyabb összegben a Kp. 115. § (2) bekezdése és 110. § (3) bekezdése alkalmazásával csak megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

[46] Az érdekelt a felülvizsgálati eljárásban nem tett nyilatkozatot, így költsége nem merült fel, ezért annak megállapítását a Kúria mellőzte.

[47] A végzés elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Kúria
V.Kfv.37.115/2024/5-I
Budapest, 2024. május 9.

10

dr. Márton Gizella
a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta
előadó bíró

dr. Darák Péter
bíró

dr. Demjén Péter
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett
bíró